

Læreplan i engelsk programfag - utdanningsprogram for studiespesialisering

Om faget

Fagets relevans

Engelsk programfag er et kunnskaps-, redskaps- og dannelsesfag. For den enkelte kan det å beherske et språk godt bidra til selvtillit, trygghet og mulighet til å utfolde seg i ulike situasjoner. Faget skal videreutvikle evnen til å lære om engelsk som språk, samt gi innsikt i hvordan god kompetanse i engelsk åpner dører til de mange land, kulturer og arenaer som bruker engelsk til ulike formål og sammenhenger. Tekster på engelsk og andre kulturuttrykk kan være kilder til kunnskap, opplevelse, glede og personlig vekst. Høy kompetanse i engelsk gir økt interkulturell kompetanse gjennom innsikt i andre lands historie, levesett, tenkemåter og kulturelle uttrykksformer. Denne kompetansen bidrar også til en økt forståelse av allsidigheten i det engelske språket og hvor viktig det er å bruke et situasjonstilpasset språk.

Kjerneelementer i faget

Kommunikasjon

Kommunikasjon er å skape mening med språk. Vi trenger engelsk for å lære, i arbeidslivet, og for å samhandle med mennesker fra hele verden. Elevene skal ta i bruk ulike strategier for å kommunisere muntlig og skriftlig med ulike samtalepartnere og mottakere, i ulike situasjoner og ved bruk av ulike medier og verktøy.

Språklæring

Språklæring er å utvikle kunnskap om engelsk som system og å kunne ta i bruk hensiktsmessige språklæringsstrategier. Kunnskap om språklyder, ordforråd, ord-, setnings- og tekststrukturer gir elevene valg og muligheter i kommunikasjon og samhandling. Språklæring innebærer å se sammenhenger mellom engelsk og andre språk elevene kan.

Møte med engelskspråklige tekster

Møte med engelskspråklige tekster innebærer å møte ulike type tekster. Opplæringen skal forberede elevene til å forstå, analysere, vurdere, bruke, reflektere over og drøfte basert på disse tekstene. Kunnskap om og en utforskende tilnærming til andre samfunn, levesett, tenkemåter, kommunikasjonsformer og kulturelle uttrykksformer åpner for nye perspektiver på verden og oss selv. Elevene skal få innsikt i og utvikle forståelse for kulturelt og språklig mangfold og bruke denne kompetansen i samhandling med andre.

Fagspesifikk tekst om hvordan verdigrunnlaget synliggjøres i faget

Kunnskap om engelsk gir verdifull innsikt i ulike uttrykksformer, ideer og tradisjoner. Opplæringen i engelsk skal gi kunnskap om et annet språk, mangfold, identitet, kultur og samfunnsliv i land som bruker

engelsk, sammenlignet med egen kulturell bakgrunn. Slik kan opplæringen bidra til bevissthet om et felles ansvar for miljøet og demokratiske prosesser. Utforskning og kritisk tenkning rundt bruk av kilder, hjelpemidler og læringsstrategier er en viktig del av språklæringen. Språklige og kunstneriske uttrykksformer og utforskende og kreative læringsaktiviteter gir muligheten til å utvikle engasjement og skaperglede. Det å lære om områdene som bruker engelsk utvikler forståelse, innsikt og respekt for kulturelt og språklig mangfold og for menneskeverdet.

Tverrfaglige temaer i faget

Demokrati og medborgerskap

Demokratiforståelse, evne til selvstendig refleksjon og kritisk tenkning hører naturlig hjemme i engelsk programfag. Fordi verden blir stadig tettere sammenvevd, er det viktig at eleven settes i stand til å forstå og kunne med kritisk blikk vurdere strømninger og utviklinger globalt og lokalt. Å kunne forstå og gjøre seg forstått på engelsk er en forutsetning for å kunne delta i meningsutveksling og demokratiutvikling globalt. Gjennom å sette seg inn i, vurdere og drøfte aktuelle debatter på engelsk skal elevene utvikle innsikt og evne til kritisk tenkning som er nødvendig for å forstå samfunnsutviklingen og sin egen rolle i den globaliserte verden.

Grunnleggende ferdigheter i faget

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i engelsk vil si å kunne lytte, snakke og kommunisere ved å bruke det engelske språket på et avansert nivå.

Å kunne lese

Å kunne lese i engelskfaget er å skape mening i ulike typer autentiske, akademiske og fagspesifikke tekster.

Å kunne skrive

Å kunne skrive er å kunne uttrykke seg skriftlig på en tilpasset og hensiktsmessig måte ved å bruke det engelske språket.

Å kunne regne

Å kunne regne i engelskfaget er å kunne hente ut relevant informasjon fra tallmateriale og statistikk.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i engelsk er å kunne bruke et variert utvalg av digitale verktøy, medier og ressurser for å styrke språkopplæringen, kommunisere på engelsk og tilegne seg relevant kunnskap i engelskfaget.

Kompetansemål

Engelsk 1

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- utforske og analysere et utvalg av aktuelle problemstillinger og debatter i lys av historiske hendelser og prosesser
- reflektere over språk- og kulturforskjeller i den engelskspråklige verden
- bruke ulike autentiske, akademiske og fagspesifikke skriftlige og muntlige tekster på engelsk for å fremme egen språklæring, kunnskapsutvikling og evne til refleksjon og kritisk tenkning
- analysere og tolke et utvalg av autentiske og oversatte skjønnlitterære tekster og sakprosa på engelsk fra ca. 1900 og frem til i dag
- analysere og tolke minst én lengre skriftlig tekst på engelsk
- bruke informasjon fra tallmateriale og statistikk som utgangspunkt for refleksjon
- utforske og analysere et utvalg av ulike medie- og kulturuttrykk
- bruke kunnskaper om ord, setningsoppbygging, tekstbinding og språkbruk for å forbedre eget språk og tekster
- bruke egnede lese- og læringsstrategier tilpasset situasjon og formål.
- tilpasse eget språk til ulike sosiale, faglige og interkulturelle sammenhenger
- bruke et rikt og nyansert ordforråd av generell og fagspesifikk art på en hensiktsmessig og situasjonstilpasset måte både muntlig og skriftlig
- produsere ulike situasjonstilpassede tekster, både muntlige og skriftlige, med klart innhold, hensiktsmessig stil og struktur, og presis språkbruk
- presentere minst ett større selvvalgt fordypningsarbeid på engelsk med emne fra engelsk 1 eller annet fag, der kildebruken er i henhold til internasjonale standarder

Fagspesifikk omtale av vurdering i fag

Faget engelsk 1 bygger på engelsk fellesfag. Det skal ligge en helhetlig vurdering av elevenes samlede kompetanse på bakgrunn av læreplanens kompetansemål til grunn for standpunktkarakteren. Vurdering av elevens muntlige og skriftlige kompetanse i språkføring og tekstproduksjon, sammen med refleksjon, analyse og tolkning av språk og ulike typer tekster samt kulturforskjeller er sentral i faget.

Elevene skal vurderes etter evnen til å bruke sine språklige og analytiske ferdigheter på engelsk til å innhente, vurdere og bearbeide relevant informasjon til å produsere egne situasjonstilpassede muntlige og skriftlige tekster. Videre skal elevenes forståelse, analyse, tolkning og vurdering av ulike typer autentiske tekster sammen med deres evne til å reflektere over språk- og kulturforskjeller i den engelskspråklige verden også vurderes.

Engelsk 2

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- analysere og drøfte aktuelle samfunnsmessige problemstillinger og debatter med utgangspunkt i engelskspråklige kilder
- drøfte den kulturelle og politiske innflytelsen og statusen engelskspråklige land har globalt
- drøfte ulike autentiske, akademiske og fagspesifikke skriftlige og muntlige tekster på engelsk for å videreutvikle egne språkferdigheter og ferdigheter i tekstproduksjon, samt evnen til refleksjon og kritisk tenkning
- tilegne seg kunnskap om og drøfte ulike problemstillinger knyttet til samfunnsforhold i engelskspråklige land med utgangspunkt i skriftlige og muntlige kilder på engelsk
- analysere og tolke et utvalg av autentiske skjønnlitterære tekster på engelsk fra renessansen og frem til i dag
- analysere og tolke minst én lengre skriftlig tekst på engelsk
- bruke, tolke og drøfte informasjon fra tallmateriale og statistikk
- analysere og drøfte et utvalg medie- og kulturuttrykk
- bruke et rikt, presist og variert språk av generell og fagspesifikk art på en hensiktsmessig og situasjonstilpasset måte både skriftlig og muntlig
- produsere ulike typer muntlige og skriftlige tekster med hensiktsmessig struktur og presist språk, basert på en problemstilling forankret i relevante kilder
- videreutvikle strategier for å tilpasse eget språk i sosiale, faglige og interkulturelle sammenhenger
- presentere minst ett større selvvalgt fordypningsarbeid på engelsk med emne fra engelsk 2, der kildebruken er i henhold til internasjonale standarder

Fagspesifikk omtale av vurdering i fag

Faget engelsk 2 bygger på og videreutvikler kompetansen fra engelsk 1. Det skal ligge en helhetlig vurdering av elevenes samlede kompetanse på bakgrunn av læreplanens kompetansemål til grunn for standpunktarakteren. Vurdering av elevens muntlige og skriftlige kompetanse i språkføring og tekstproduksjon, sammen med refleksjon, analyse og tolkning av språk og ulike typer tekster samt kulturforskjeller er sentral i faget.

Eleven skal vurderes etter evnen til å bruke sine språklige og analytiske ferdigheter på engelsk til å analysere, tolke og drøfte relevante informasjon til å produsere egne situasjonstilpassede muntlige og skriftlige tekster. Videre skal elevenes analyse, tolkning og drøfting av ulike typer autentiske tekster sammen med deres evne til å analysere og drøfte dagsaktuelle samfunnstema også vurderes.

Vurdering

Fagspesifikk omtale av vurdering i fag

Opplæringen og vurderingen i faget skal være i tråd med overordnet del av læreplanverket. Læreren skal gjennom sin vurderingspraksis støtte opp under elevens dybdelæring, motivasjon og mestring.

Kompetansemålene er grunnlaget for vurdering i faget. Kompetansemålene skal forstås i lys av formålsparagrafen i opplæringsloven, overordnet del og teksten Om faget.

Elevene skal medvirke i egen læring. De skal få muligheten til å vise kompetansen sin på ulike måter, reflektere over læringen og delta aktivt i vurderingen av eget arbeid. Læreren skal støtte og veilede eleven til å kunne sette seg mål og vurdere egen utvikling.

Underveisvurderingen i fag skal brukes som et redskap i læreprosessen, gi grunnlag for tilpasset opplæring og bidra til at eleven øker kompetansen sin i faget. Den kompetansen eleven har vist underveis i opplæringen, er en del av grunnlaget for vurderingen når standpunktkarakteren i fag skal fastsettes.

I standpunktvurderingen skal læreren vurdere den samlede kompetansen i faget. Vurderingsgrunnlaget skal ivareta bredden i kompetansemålene i læreplanen. Eleven skal være kjent med hva det blir lagt vekt på i fastsettingen av standpunktkarakteren.

Sluttvurdering

Standpunktvurdering

Engelsk 1 og Engelsk 2: elevene skal ha én muntlig og én skriftlig standpunktkarakter.

Eksamen

Engelsk 1 og Engelsk 2: elevene kan trekkes ut til todelt skriftlig eksamen og/eller muntlig eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Muntlig eksamen blir utarbeidet lokalt etter nasjonale retningslinjer.